

POSUDEK VEDOUcíHO PRÁCE

Jméno diplomanta/ky:	Šimon Otruba
Téma práce:	Principy kriminalizace
Rozsah práce	133 457 znaků
Datum odevzdání práce:	18. 6. 2024
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Jakub Drápal, M.Phil., Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Andrea Beranová, Ph.D.

1. Obsahová stránka

Předložená diplomová práce se zabývá principy kriminalizace. Často se diskutuje o potřebě subsidiarity trestněprávní represe, ale výrazně méně se diskutuje o tom, na základě jakých kritérií bychom tedy měli rozhodovat o tom, zda by se určité jednání mělo kriminalizovat či nikoli. Předložená diplomová práce shrnuje zahraniční odbornou literaturu, která se pokoušela tyto principy stanovit, a následně se snaží vytvořit určitý „checklist“ pro rozhodnutí, zda by se mělo určité jednání kriminalizovat či ne a následně jej aplikuje na několik široce diskutovaných jednání.

Největší část diplomové práce se věnuje shrnutí principů diskutovaných v zahraničí v anglickém jazyce. Byť v mnohém jsou přístupy ke kriminalizaci podobné, právě zaměření se na autory z common law systémů může být trochu problematické; proto považuji za dobré, že se diplomant věnuje i kontinentálním právníkům a jejich teoriím (Hörnle a Jareborg).

Za nedotaženou však považuji kapitolu 2.8, ve kterém mělo dojít ke konfrontaci českého a zahraničního pojetí kriminologie. Zde diplomant rozebírá pouze jednu učebnici kriminologie, přičemž navíc nesprávně označuje jejího autora (autorkou dané kapitoly je někdo jiný, než editor učebnice). Závěr, že se český přístup zvláště neliší od zahraničních autorů, mi tak přijde

silně nepodložený. Pokud diplomant na 40 stránkách rozebírá teorie diskutované v zahraničí a pak na 0,5 stránky české teorie, tak mi přijde, že nelze říct, že je přístup v ČR a v zahraničí podobný. Zde by stálo za to rozebrat českou odbornou literaturu, komentářovou literaturu a judikaturu zejména Ústavního soudu.

Za velmi zajímavou část diplomové práce považuji vytvoření checklistu pro kriminalizaci určitého jednání na základě dříve diskutovaných principů. Diplomant nejen obhájí teoretický základ pro jednotlivé aspekty checklistu, ale zároveň jej představuje v jednoduché podobě, se kterou lze pracovat. Možným doporučením pro případné vylepšení práce by bylo rozpracovat význam jednotlivých kritérií. Stačí jedno „ne“ u jednoho principu, abychom nesměli jednání kriminalizovat, nebo se jedná o škálu – znamená jedno „ne“ více či méně než tři „ne“? A jsou si principy rovnocenné nebo hrají jinou roli?

Tento checklist pak aplikuje na konkrétní trestné činnosti. Cení si jasného vyjádření toho, zda jsou jednotlivé principy naplněny či nikoli, jen by bylo dobré, pokud by diskuze jednotlivých principů byla o něco širší, tedy pokud by u odpověď spočívala nejen v tom, zda ano či ne, ale i v odůvodnění, proč ano či ne. To někdy autor dělá (třeba u nenávistného projevu), někdy méně (třeba u neplacení výživného). U eutanazie pak checklist vůbec nepoužívá. U znásilnění se pak diplomant odklání od prosté aplikace checklistu a řeší, které znění zákona je vhodnější, což je ale komplexnější otázkou, než jakou lze vyřešit na několika stránkách diplomové práce.

Obecně práce diskutuje podstatnou otázku, která dosud v českém prostředí nebyla dostatečně diskutována. Představuje zahraniční diskuzi, zobecňuje ji a aplikuje jí na české prostředí, vše na vysoké úrovni.

2. Formální stránka

Při kontrole plagiátorství nebyly zjištěny významné shody s jinými pracemi. Zejména kapitola 2 je však zpracováním zahraničních zdrojů a automatizovaný software texty nepřekládá a nekontroluje; při čtení odevzdané práce jsem však neměl dojem, že by docházelo k plagiátorství – v odevzdané verzi diplomant používá přímé citace, které vždy cituje. V některých aspektech je čeština lehce šroubovaná (např. „Poté se podívám na dílo“, str. 20),

což může být srozumitelné vzhledem k ovlivnění anglicky psanou literaturou, která byla rozebíraná.

Zdroje jsou dostatečně široké u zahraniční literatury, u české by měly být širší. U eutanázie bych pak doporučoval nevycházet z The Atlantic, ale z odborných zdrojů – z novin se necituje, je-li k dispozici odborný text. Pár drobných chyb se pak našlo při citování, např. v poznámce pod čarou 258 je uvedeno za jménem navíc číslo 141, u kterého není jasné, co znamená. Obecně je ale práce po stylistické úrovni na velmi dobré úrovni.

3. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou výborně.

Otázka/y	Stačí jedno „ne“ u jednoho principu, abychom nesměli jednání kriminalizovat (a měl by zasáhnout třeba ÚS), nebo se jedná o škálu? Znamená jedno „ne“ více či méně než tři „ne“? A jsou si principy rovnocenné nebo jsou různě důležité? Lze v tomto „checklist“, případně míru jeho porušení, ještě dále upřesnit?
Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	1

V Leidenu dne 3. září 2024

Jakub Drápal